

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudkyň Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **P. D.**, zastoupený JUDr. Pavlem Uhlem, advokátem se sídlem Kořenského 1107/15, Praha 5, proti žalovanému: **Nejvyšší státní zastupitelství**, se sídlem Jezuitská 585/4, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2026, č. j. 10 A 112/2024-35,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Dne 18. 7. 2024 požádal žalobce Vrchní státní zastupitelství v Praze (dále jen „povinný subjekt“) podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) o poskytnutí informací, které rozčlenil do dotazů uvedených pod body 1 až 5 této žádosti. Písemností ze dne 31. 7. 2024, č. j. SIN 35/2024-12, poskytl povinný subjekt žalobci odpovědi na dotazy uvedené pod body 1 až 3 žádosti, o dotazech pod body 4 a 5 rozhodl tak, že žádost podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 11 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím rozhodnutím ze dne 31. 7. 2024, č. j. SIN 35/2024-13 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) v tomto rozsahu odmítl. Konstatoval, že dotazy pod body 4 a 5 žádosti se týkaly konkrétního podání, které žalobce ve vztahu k povinnému subjektu mylně považoval za trestní oznámení. Konkrétně žalobce podal následující dotazy:

4. Odkud pocházely pro účely vypracování tohoto posudku dokumenty, které loužily jako srovnávací vzorek písma, kým a na základě jakého předpisu byly pro účely vypracování tohoto posudku poskytnuty?

5. Kdo rozhodl na VSZ v Praze o tom, že bude podán podnět z 13. 6. 2024 městskému státnímu zástupci k prověření spáchání možného kárného provinění, kterého se měla dopustit JUDr. Dagmar Máchová?

[2] Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 9. 2024, č. j. 1 SIN 309/2024-5, podle § 20 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím a podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[3] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou, kterou Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) shledal důvodnou. Dospěl k závěru, že obě správní rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Správní orgány sice obecně popsaly význam ochrany informací souvisejících s činností orgánů činných v trestním řízení (dále jen „OČTR“), dostatečně konkrétně však neuvedly, proč má právě poskytnutí žalobcem požadovaných informací vést k ohrožení zájmů chráněných § 11 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím. Městský soud proto v záhlaví specifikovaným rozsudkem zrušil obě správní rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost a navrhl, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek.

[5] V souvislosti s tímto návrhem odkázal stěžovatel na odůvodnění kasační stížnosti. Uvedl, že není zřejmé, jak „konkrétně“ by měl on, resp. povinný subjekt odeprání informací zdůvodnit, a to zvláště v situaci, kdy se žalobce domáhal „oficiálního“ potvrzení značného množství vzájemně provázaných informací o činnosti OČTR, jejichž původ nebyl znám a existovaly důvodné pochybnosti o jejich správnosti a přiléhavosti. Podle stěžovatele je z formulace závazného právního názoru městského soudu zjevné, že se svým dopadem blíží tzv. informačnímu příkazu, neboť jakákoliv další konkretizace by vedla k tomu, že by tyto fakticky požadované informace byly žalobci sděleny. Za takové situace je na místě odkladný účinek kasační stížnosti přiznat. Následky poskytnutí požadované informace již nelze reparovat a žalovanému by vznikla nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. V případě, že by kasační stížnost odkladný účinek nebyl přiznán a Nejvyšší správní soud by jí poté vyhověl, neexistovala by možnost, jak důsledky postupu na základě vadného rozsudku městského soudu zvrátit. Předmět sporu by podle stěžovatele opadl a další průběh soudního řízení by se odehrával toliko v akademické rovině. Pokud jde o možnou „újmu“ žalobce, spočívá pouze v tom, že mu nebudou požadované informace ihned poskytnuty. Zároveň z ničeho neplyne, že by se tyto informace týkaly jeho životní sféry nebo by pro něj byly jinak podstatné. Taková „újma“ může mít pouze dočasný charakter do doby, než bude rozhodnuto, zda je napadený rozsudek v souladu se zákonem. Přiznání odkladného účinku nemůže být ani v rozporu s veřejným zájmem, neboť státní zastupitelství je *ex lege* orgánem určeným k zastupování státu při ochraně veřejného zájmu. Nepochybně existuje veřejný zájem na tom, aby kvalifikované informace o činnosti OČTR nebyly předčasně poskytnuty neoprávněným osobám.

[6] Žalobce označil návrh na přiznání odkladného účinku za nedůvodný a upozornil, že napadený rozsudek má pouze procesní účinky. Za alarmující považuje, že stěžovatel v podstatě předem deklaruje, že hodlá informaci odeprít a vyjadřuje bezradnost nad tím, jak tento postup odůvodnit. Správní orgán by však měl posoudit, zda trvají důvody pro

pokračování

odepření, zvážit jejich proporcionalitu a pokud přetrvávají, do rozhodnutí je uvést a odůvodnit. Žalobce v této souvislosti uvedl, že kasační stížnost podala osoba, která je na úrovni odvolacího správního orgánu vyloučena z toho, aby se podílela na rozhodování, neboť tato osoba současně vydala prvostupňové rozhodnutí (§ 14 odst. 6 správního řádu). Vyjádření k podstatě věci, která se týká potenciálně budoucí rozhodovací činnosti, je vyjádření vyloučené osoby, a pro řízení je bezpředmětné. Povinný subjekt by takovým vyjádřením neměl být ovlivněn. Pokud se o takové vyjádření opírá důvodnost návrhu na přiznání odkladného účinku, je to taktéž bezpředmětné.

[7] Podle § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. nepoměru újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly, a chybějícího rozporu s důležitým veřejným zájmem. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že přiznání odkladného účinku má mimořádný charakter a má být vyhrazeno pouze pro ojedinělé případy; soud jím totiž ještě před meritorním rozhodnutím prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí, jež je potřeba považovat za zákonné a věcně správné, dokud není zákonným postupem zrušeno (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2003, č. j. 7 A 115/2002-67, č. 760/2006 Sb. NSS).

[8] Je-li stěžovatelem v řízení o kasační stížnosti žalovaný správní orgán, nelze hovořit o subjektivních právech, která může výkon napadeného rozhodnutí ohrozit. Ve výjimečných případech nicméně může být odkladný účinek přiznán, bude-li to vyžadovat ochrana důležitého veřejného zájmu, *„jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinku vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem“* (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS).

[9] Podle Nejvyššího správního soudu stěžovatel v posuzovaném případě dostatečně tvrdil, v čem újma a její intenzita spočívá. Městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku správním orgánům vytkl, že ve svých rozhodnutích dostatečně konkrétně neuvedly, proč by poskytnutí žalobcem požadovaných informací mělo vést k ohrožení zájmů chráněných § 11 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím. Věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení s tím, že pokud žalovaný a povinný subjekt setrvají na odmítnutí žádosti, bude na nich, aby svá rozhodnutí řádně odůvodnily. Podle stěžovatele však není zřejmé, jak *„konkrétně“* by měl on, resp. povinný subjekt odepření informací zdůvodnit, *„a to zvláště za situace, kdy se žalobce domáhal 'oficiálního' potvrzení značného množství vzájemně provázaných informací o činnosti OČTR, jejichž původ nebyl znám a existovaly důvodné pochybnosti o jejich správnosti a přiléhavosti“*. Další konkretizace by podle stěžovatele vedla toliko k tomu, že by tyto fakticky požadované informace byly žalobci sděleny. Jelikož následky poskytnutí požadované informace skutečně nelze

dodatečně zhojit, žalovanému by tvrzená újma nepochybně hrozila, a to i přes to, že v projednávané věci městský soud nevydal tzv. informační příkaz podle § 16 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím.

[10] V tomto směru lze dokázat na závěry vyplývající z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2023, č. j. 4 As 214/2023-19: „[p]okud by Nejvyšší správní soud vyřešil právní otázku ve prospěch stěžovatele, tj. napadený rozsudek městského soudu by zrušil, a tím zbavil povinný subjekt povinnosti poskytnout vyžádané informace, a přitom by nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek, šlo by u stěžovatele o úspěch v podstatě akademický, neboť informace by mezitím již byla poskytnuta. Přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti za této situace nemůže představovat újmu na právech žalobce nepoměrně větší, než jaká brozí stěžovateli. Odkladný účinek kasační stížnosti totiž znamená toliko dočasné odložení výkonu napadeného rozsudku do doby, než bude o kasační stížnosti s konečnou platností rozhodnuto. Jde tak ‚pouze‘ o případné odložení poskytnutí informace na pozdější dobu, která odpovídá délce řízení o kasační stížnosti. To nepředstavuje újmu natolik závažnou, že by převážila nad újmou způsobenou nezvratnými následky, které by nastaly v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správní soud ze dne 24. 7. 2019, č. j. 5 As 170/2019-18).“

[11] Ačkoliv se citované usnesení vztahuje k situaci, v níž byl vydán tzv. informační příkaz podle § 16 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle Nejvyššího správního soudu z něj lze vycházet také v nyní projednávané věci, kdy zrušení rozhodnutí ve věci žádosti o informace ze strany městského soudu nenásledoval informační příkaz (viz také usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2026, č. j. 1 As 35/2026-48 a ze dne 20. 3. 2025, č. j. 2 As 47/2025-14).

[12] Pokud jde o absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem, Nejvyšší správní soud taktéž přisvědčil stěžovateli, že je nezbytné dát dočasně přednost ochraně jím tvrzeného veřejného zájmu na tom, aby kvalifikované informace o činnosti OČTR nebyly předčasně poskytnuty neoprávněným osobám. V případě sporu o to, zda měly či neměly být požadované informace poskytnuty, je namíste chránit je do doby, než kasační soud rozhodne o věci samé.

[13] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. návrhu stěžovatele vyhověl a kasační stížnosti přiznal odkladný účinek.

[14] Nejvyšší správní soud současně připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku může i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 s. ř. s.). Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti žádným způsobem nepředjímá meritorní rozhodnutí ve věci (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

pokračování

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 8. července 2026

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu